
SPRĒSLĪCA MANA

Deja 12 meitām

V. Ozola horeogrāfija un apraksts,
A. Tuča mūzika

Dejai lirisks raksturs. Mūzikas taktsmērs — 3/8. Pamatsoļis — plūstošs trīssolis. Visi soļi vienāda garuma, bez uzsvara. Deju izpilda 12 meitenes, tērpušās pagaros, etnogrāfiskos tērpos. Katrai dejojājai rokās sprēsliņa.

Sprēsliņa — no koka darināts priekšmets, kuru lietoja vērpšanā. To iestiprināja ratiņā vertikāli, un uz tās uzsprauda vērpjamo līnu kodaļu. Sprēsliņai nebija tikai utilitāra nozīme vien. Būdamā tautas lietišķās mākslas darinājums, tā izteica darba cilvēka tieksmos pēc daiļuma. Sprēsliņai bija arī simboliska nozīme — tautietis, uzdāvinādams iecerētajai paša darinātu sprēsliņu, tādējādi izteica viņai savas simpātijas.

Dejojāju novietojums

Skatuves kreisajā pusē pēdējās kulisēs viena otrai blakus stāv 1., 2. un 3. meita. Skatuves labās puses trešajās kulisēs viena aiz otras stāv 4., 5. un 6. meita. Aiz viņām pa trim viena otrai blakus stāv 7., 8., 9. un 10., 11., 12. meita (1. zīm.).

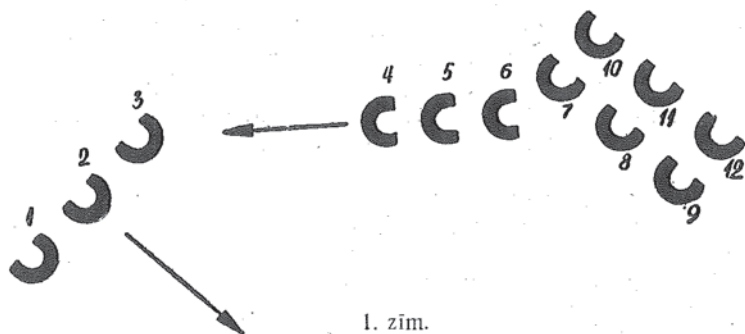
Visas meitas ar labo roku tur sprēsliņas apakšējo daļu, tās augšējā daļa balstās uz kreisās rokas plaukstas. Labā roka priekšā saliekta elkonī, kreisā roka sānis plecu augstumā.

PIRMAIS GĀJIENS

Mūzikas 1. daļa (1.—16. t. un 13.—16. t.)

1.—4. t. Pēc 4 ievadtaktīm ar trīssoli, sākot ar labo kāju, no skatuves kreisās kulisēs iznāk 1., 2. un 3. meita un virzās viena otrai blakus uz skatuves priekšplāna labo stūri.

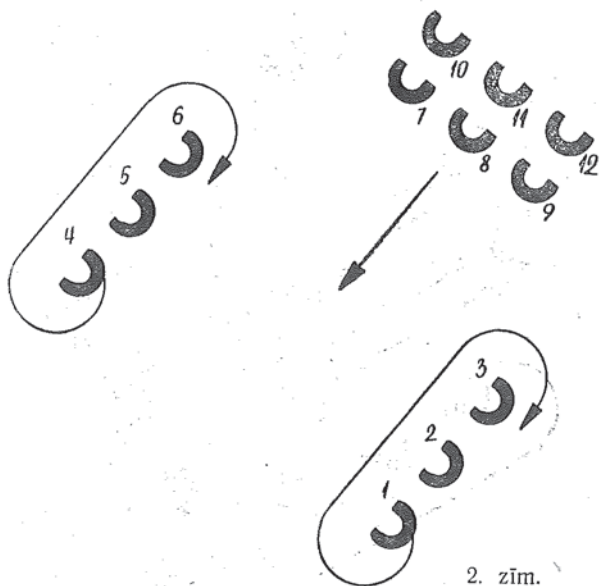
Vienlaikus 4., 5. un 6. meita viena aiz otras gar dibenplānu dodas uz skatuves dibenplāna kreiso stūri (1. zīm.).

5.—8. t. 1., 2., 3. meita skatuves labās puses priekšējā stūrī virzās pa aplīti pret dejas ceļu. Skatuves kreisās puses dibenplānā to pašu izpilda 4., 5. un 6. meita. Vienlaikus 7., 8. un 9. meita viena otrai blakus virzās pa diagonāli uz skatuves kreisās puses priekšējo stūri.

7.—8. t. no skatuves labās puses trešās kulises iznāk 10., 11., 12. meita (2. zīm.).

9.—12. t. 1., 2., 3. meita (viena otrai blakus) virzās pretī 4., 5., 6. meitai, ejot garām pretimnākošajai dejotājai pa kreisi

(ar labajiem pleciem). 11. takti katra meita, sākot trissoli ar labo kāju, pagriežas 180° pa labi, pēc tam virzās atmuguriski pa diagonāli uz pretējo skatuves stūri (3. zīm.). 7., 8., 9. meita skatuves kreisās puses priekšējā stūrī, bet 10., 11., 12. meita skatuves labās puses dibenplānā virzās pa aplīšiem pret dejas ceļu.

13.—16. t. Pa diagonāli uz pretējiem stūriem, mainoties kā aprakstīts iepriekšējās četrās taktīs, dodas 7., 8., 9. un 10., 11., 12. meita.

1., 2., 3. un 4., 5., 6. meita virzās pa aplīti pret dejas ceļu (4. zīm.).

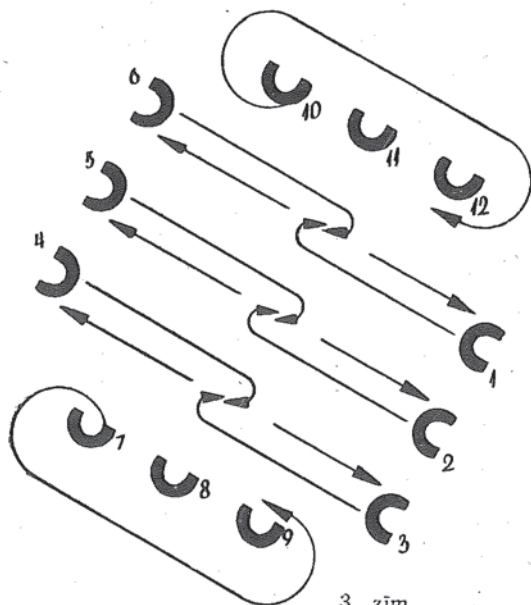
Mūzikas 1. daļas pēdējās 4 taktis atkārtō

13.—16. t. Visas dejojājas, virzoties, kā parādīts 5. zīmējumā, izveido skatuves dibenplānā divas līnijas (6. zīm.).

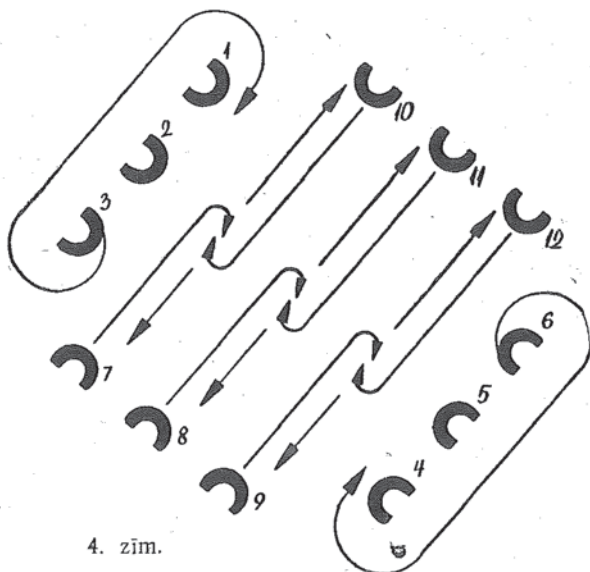
OTRAIS GĀJIENS

Mūzikas 2. daļa (1.—8. t.)

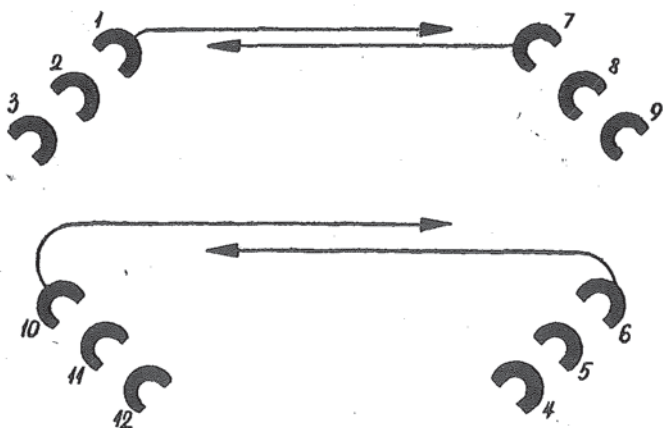
1.—2. t. Visas meitas ar nelieliem soļiem virzās divās līnijās uz skatuves priekšplānu. Augums nedaudz noliekts uz priekšu (galva nedaudz noliekta pa kreisi), labais plecs pagriezts uz priekšu.

3. zīm.

4. zīm.

5. zīm.

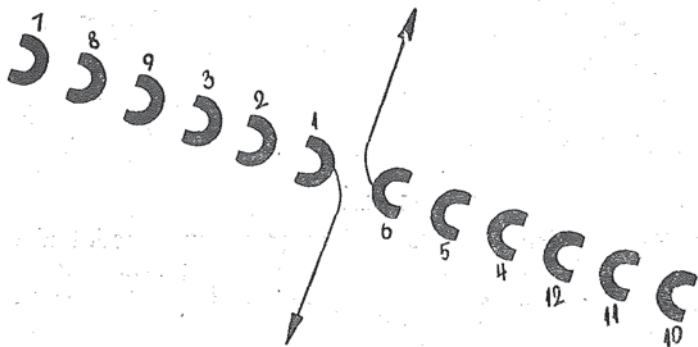
3.—4. t. Meitas, strauji iztaisnojoņ augumu un sadodot abās līnījās rokas (elkoņos saliektas) acu augstumā, turpina virzīties uz priekšplānu. Sadotajās rokās meitas tur sprēsliņu vertikāli uz augšu ar šķautni pret sevi.

5.—6. t. Atkārtoto 1.—2. t. darbības.

7.—8. t. Turot sprēsliņu tāpat kā dejas sākumā, dejojājas iziet diagonālē (7. un 8. zīm.).

7. zīm.

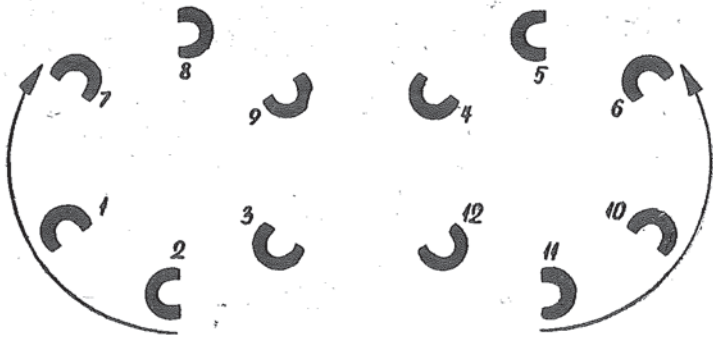
8. zīm.

TREŠAIS GĀJIENS
Mūzikas 3. daļa (1.—15. t.)

1. t. Visas meitas, atrodoties diagonālē, izpilda uz vietas trīssoli, sākot ar labo kāju un paceļoties uz puspirkstiem. Vienlaikus labo roku ar sprēslīcu, veidojot plašu loku, vispirms ceļ uz augšu (sākot no kreisās puses), pēc tam virza sānis pa labi un uz leju. Skatiens seko sprēslīcai. Kreisā roka sānos.
2. t. Solis sānis ar kreiso kāju (plūstošs, neuzsvērts izklupiens pa kreisi). Labā kāja paliek sānis celi un pēdā iztaisnota. Sprēslīcu pārņem kreisajā rokā (tur aiz vidusdaļas).
- 3.—4. t. Ķermeņa svaru balstot uz kreisās kājas, dejojotās 6 reizes piesit pie grīdas un atceļ no tās labās kājas pēdu (papēdi neatceļ). Vienlaikus labo roku virza pa labi uz leju — attēlo vērpšanas kustību. Skatiens seko rokai.
- 5.—6. t. Visas dejojotās ar diviem trīssoliem, sākot ar labo kāju, apgriežas uz vietas pa labi. Sprēslīcu aiz lejasdaļas saņem labajā rokā un, balstot uz kreisās rokas, tur pie kreisā vaiga.
- 7.—8. t. Meitas, virzoties, kā parādīts 8. zīmējumā, iziet krustiskajās diagonālēs (9. zīm.) un pagriežas ar skatienu pret skatītājiem. Skatuves kreisajā pusē esošās meitas 8. t. beigās pārņem sprēslīcu kreisajā rokā.
- 9.—14. t. Atrodoties 9. zīmējumā norādītajās vietās, 6 meitas skatuves labajā pusē izpilda 1.—6. t. darbības. 6 meitas, kas atrodas skatuves kreisajā malā, darbību izpilda kā spoguļattēlā (9. zīm.).

9. zīm.

10. zīm.

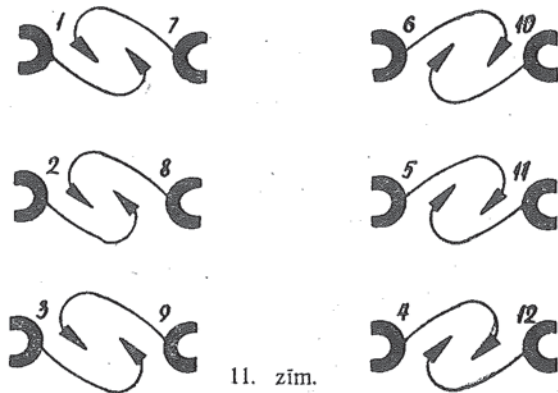
15. t. Uz «viens, divi» — visas meitas ar skatienu pret skatītājiem izpilda nelielu plūstošu pietupienu ceļos (10. zīm.). Uz «trīs» — augumu plūstoši iztaisno (mūzikā neliela pauze).

CETURTAIS GAJIENS

Mūzikas 4. daļa (1.—8. t.)

1.—7. t. Meitas virzās divās zvaigznītēs, kā parādīts 11. zīmējumā, ar straujo soli, katrā taktī uz «viens» izpildot divus ātrus soļus, uz «divi, trīs» — divus soļus (visi soļi vienāda garuma).

6 meitas, kas atrodas skatuves labajā malā, kustību sāk ar labo kāju un virzās zvaigznītē pa dejas ceļu, turot sprēslīcu labajā rokā.

11. zīm.

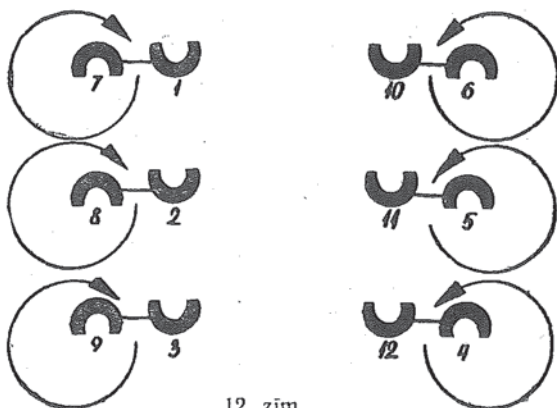
6 meitas, kas atrodas skatuves kreisajā malā, kustību sāk ar kreiso kāju, virzās pret dejas ceļu un sprēslicu tur kreisajā rokā.

8. t. Dejotājas nostājas 11. zīmējumā norādītajās vietās. Sprēslicu tur tāpat kā dejas sākumā, tikai skatuves kreisajā malā esošās 6 meitas sprēslicas lejasdaļu tur ar kreiso roku un balsta to uz labās rokas.

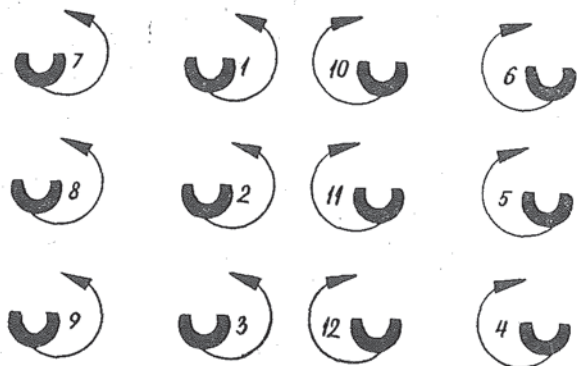
PIEKTAIS GAJIENS

Mūzikas 5. daļa (1.—7. t.)

- 1.—2. t. Meitas pa pāriem, turot sprēslicu tāpat kā iepriekšējā gājiena beigās, ar diviem trīsoļiem mainās vietām un pēc tam uz vietas apgriežas par 180°, kā parādīts 11. zīmējumā. Skatuves labajā malā kustību sāk ar labo kāju, iet garām ar labajiem pleciem, griežas pa labi. Skatuves kreisajā malā esošās 6 meitas kustību izpilda kā spoguļattēlā, sākot ar kreiso kāju.
- 3.—4. t. Meitas, sadodot pa pāriem rokas, kā parādīts 12. zīmējumā (rokas saliekta elkonī, plaukstas sadotas acu augstumā), ar diviem trīsoļiem apgriežas pilnu apgriezienu uz vietas (12. zīm.). Meitas brīvajā rokā sprēslicu tur vertikāli uz augšu ar šķautni pret sevi, roka saliekta elkonī.
- 5.—6. t. Ar diviem trīsoļiem meitas apgriežas uz vietas, kā parādīts 13. zīmējumā. 6 meitas, kas atrodas skatuves labajā malā, sprēslicu tur pie kreisā vaiga. Skatuves pretējā malā dejotājas sprēslicu tur pie labā vaiga.
7. t. Dejotājas, stāvot, kā parādīts 14. zīmējumā, izpilda dejas trešā gājiena 15. takti aprakstīto pietupienu.

12. zīm.

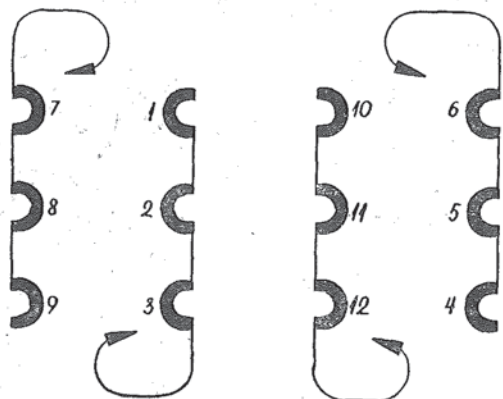

13. zīm.

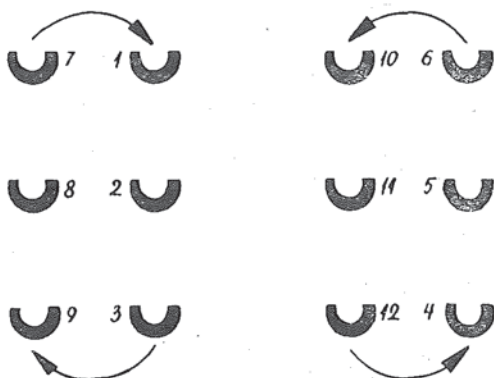
SESTAIS GĀJIENS

Mūzikas 6. daļa (1.—8. t.)

1.—8. t. Meitas, virzoties ar straujo soli (soļa apraksts dots dejas ceturtajā gājienā), kā parādīts 14. zīmējumā, veido četrus aplišus. Rokas saliektas elkonī un sadotas plecu augstumā. Meitas sprēslīcu tur vertikāli uz augšu ar šķautni pret sevi. Skatuves kreisajā pusē esošās 6 meitas darbību sāk ar kreiso kāju un aplīšos virzās pret dejas ceļu, sprēslīcu turot kreisajā rokā.

14. zīm.

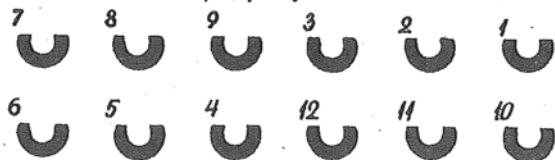

16. zīm.

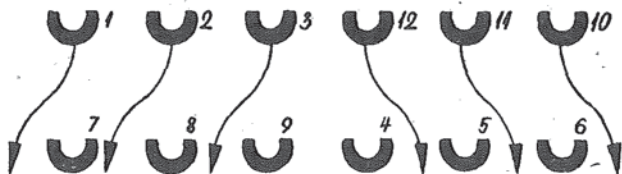
Pārējās dejotājas turpina dejot uz vietas skatuves malās ar skatienu uz dibenplāna pusi.

- 3.—4. t. Katrā taktī pa pāriem uz priekšplānu virzās (sekojot 6. un 7. meitai) 5. un 8. meita, pēc tam 4. un 9. meita.
- 5.—7. t. Skatuves centrā esošās meitas, katrā taktī priekšplānā šķiroties, aiziet uz savu skatuves malu.
- Viņu vietā uz priekšplānu pa pāriem virzās nākamās meitas.
8. t. Izpildot uz vietas divus soļus, visas meitas nostājas, kā parādīts 16. zīmējumā, ar skatienu pret skatītājiem.
- 9.—14. t. Dejotājas, atrodoties 16. zīmējumā norādītajās vietās, izpilda dejas trešā gājiena 1.—6. t. darbības. Tikai 6 meitas, kas atrodas skatuves labajā malā, darbību sāk ar pretējo kāju, arī sprēslicu tur pretējā rokā (visa darbība kā spoguļattēlā).
- 15.—16. t. Ar diviem trīssoljiem meitas pavirzās at muguriski uz dibenplāna pusi.

Mūzikas 1. daļas pēdējās 4 taktis atkārtō

17. zīm.

18. zīm.

13.—16. t. Virzoties divos aplīšos; kā parādīts 16. zīmējumā, ar skatienu pret skatītājiem, dejojājas 16. t. beigās nostājas divās līnijās (17. zīm.).

ASTOTAIS GAJIENS

Mūzikas 2. daļa (1.—7. t. un mūzikas nobeiguma takts)

- 1.—4. t. Dejojājas izpilda dejas otrā gājiena 1.—4. t. darbības, tikai skatuves labajā malā esošās 6 meitas darbību sāk ar kreiso kāju un sprēsliņu tur kreisajā rokā (17. zīm.).
- 5.—6. t. Turpinot virzīties uz priekšplānu, meitas izveido vienu līniju (18. zīm.).

19. zīm.

7. t. Dejojājas, atrodoties vienā līnijā, apgriežas ar trīssoļi uz vietas, kā parādīts 19. zīmējumā.

Spēlē mūzikas nobeiguma takti

6 meitas, kas atrodas skatuves kreisajā malā, liek soli uz priekšu ar kreiso kāju. Turot sprēsliņu tāpat kā dejas sākumā, paceļ to pret skatuves vidu. Ķermeņa svars uz kreisās kājas.

6 meitas, kas atrodas skatuves labajā malā, liek soli ar labo kāju. Sprēsliņu paceļ pa labi pret skatuves vidu. Ķermeņa svars uz labās kājas.

SPRĒSLĪCA MANA

A. Tuča mūzika

Moderato mobile

The first system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has one sharp (F#). The music begins with a dynamic marking of *mf*. The melody in the upper staff features a series of eighth notes and quarter notes, while the bass line provides a steady accompaniment with quarter notes and chords.

The second system of musical notation consists of two staves. It begins with a first ending bracket labeled '1' and a repeat sign. The tempo marking *rit.* (ritardando) is placed above the first measure, and *mf a tempo* (mezzo-forte at tempo) is placed below the second measure. The melody continues with eighth and quarter notes, and the bass line features chords and quarter notes.

The third system of musical notation consists of two staves. The melody in the upper staff continues with eighth and quarter notes, and the bass line provides accompaniment with chords and quarter notes.

The fourth system of musical notation consists of two staves. The melody in the upper staff continues with eighth and quarter notes, and the bass line provides accompaniment with chords and quarter notes.

First system of musical notation, measures 1-3. The key signature is one sharp (F#). The first measure is marked *mf*. The music consists of a treble and bass staff with various notes and chords.

Second system of musical notation, measures 4-6. The key signature is one sharp (F#). The music continues with treble and bass staves, featuring a repeat sign at the beginning of measure 5.

Third system of musical notation, measures 7-9. The key signature is one sharp (F#). The first ending (1.) spans measures 7 and 8, and the second ending (2.) spans measures 8 and 9. The music is written for treble and bass staves.

Fourth system of musical notation, measures 10-12. The key signature is one sharp (F#). The first measure is marked with a circled 2. The music is written for treble and bass staves, with dynamics *p* and *f* indicated.

Fifth system of musical notation, measures 13-15. The key signature is one sharp (F#). The first measure is marked *mf*, and the second measure is marked *p*. The music is written for treble and bass staves.

1. Nobeigumam

The first system of music consists of two staves. The treble staff begins with a forte (*f*) dynamic and contains a series of chords and a melodic line. The bass staff starts with a mezzo-forte (*mf*) dynamic and features a steady eighth-note accompaniment. The system concludes with a fermata over a final chord.

3. Meno mosso

The second system is marked "3. Meno mosso" and begins with a piano (*p*) dynamic. It features a treble staff with a melodic line and a bass staff with a rhythmic accompaniment. The music is characterized by wide intervals and a slower tempo.

The third system continues the "Meno mosso" section. It maintains the piano (*p*) dynamic and the same melodic and accompanimental textures as the previous system, with a focus on sustained chords and moving lines.

The fourth system concludes the "Meno mosso" section. It features a piano (*p*) dynamic and continues the melodic and accompanimental themes established in the previous systems, ending with a final chord.

First system of musical notation, measures 1-3. The music is in G major (one sharp) and 4/4 time. The right hand features a melodic line with a slur over measures 1 and 2, and a quarter note in measure 3. The left hand has a bass line with a slur over measures 1 and 2, and a quarter note in measure 3. The dynamic marking *mf* is placed between the staves in measure 2.

Second system of musical notation, measures 4-6. The right hand continues the melodic line. The left hand has a bass line with a slur over measures 4 and 5, and a quarter note in measure 6. The dynamic marking *rit.* is placed at the end of the system in measure 6.

Third system of musical notation, measures 7-9. The system begins with a square box containing the number 4, followed by the word "Trauksmaini". The right hand has a melodic line with a slur over measures 7 and 8, and a quarter note in measure 9. The left hand has a bass line with a slur over measures 7 and 8, and a quarter note in measure 9. The dynamic marking *p* is placed at the beginning of the system in measure 7.

Fourth system of musical notation, measures 10-12. The right hand has a melodic line with a slur over measures 10 and 11, and a quarter note in measure 12. The left hand has a bass line with a slur over measures 10 and 11, and a quarter note in measure 12.

Fifth system of musical notation, measures 13-15. The system begins with a square box containing the number 5. The right hand has a melodic line with a slur over measures 13 and 14, and a quarter note in measure 15. The left hand has a bass line with a slur over measures 13 and 14, and a quarter note in measure 15. The dynamic marking *p* is placed at the beginning of the system in measure 13.

First system of musical notation, measures 1-3. The music is in G major (one sharp) and 3/4 time. The first measure starts with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The second measure is marked forte (*f*), and the third measure is marked fortissimo (*ff*). The right hand features chords and moving lines, while the left hand provides a steady accompaniment.

Second system of musical notation, measures 4-6. The music continues in G major and 3/4 time. The dynamic marking *mf* (mezzo-forte) is present in the second measure. The right hand has chords and melodic fragments, and the left hand continues with a consistent accompaniment.

6

Third system of musical notation, measures 7-10. The music is in G major and 3/4 time. The first measure of this system is marked piano (*p*). The right hand has a more active melodic line with eighth notes, while the left hand provides a steady accompaniment.

Fourth system of musical notation, measures 11-14. The music is in G major and 3/4 time. The right hand has a melodic line with eighth notes. The left hand has a steady accompaniment. The final measure of the system is marked *rit.* (ritardando).

Dal. Segno al Fine